

Jonas Kauneckas

Jonas Kauneckas – katalikų kunigas, vyskupas, monsinjoras, Pasipriešinimo sovietų okupaciniam režimui, tikinčiųjų teisių sąjūdžio dalyvis.

Gimė 1938 m. birželio 6 d. Krinčino valsčiaus Trajoniškio kaimo (dabartinio Pasvalio rajono teritorija) valsčių šeimoje. 1945–1949 m. mokėsi Sintautų pradžios mokykloje, 1949–1953 m. – Krinčino septynmetėje, 1953–1954 m. – Pasvalio vidurinėje mokykloje.

1954–1958 m. studijavo Panevėžio hidromelioracijos technikume. 1958–1959 m. dirbo techniku Tauragės Melioracijos mašinų stotyje, 1959–1963 m. – darbų vykdytoju Alytaus Melioracijos statybos valdyboje, 1963–1972 m. – vyr. inžinieriumi Alytaus Sausinimo sistemų valdyboje.

1964–1968 m. neakivaizdiniu būdu studijavo vokiečių kalbą Maskvos aukštuosiuose užsienio kalbų kursuose, 1968–1972 m. lietuvių kalbą ir literatūrą – Vilniaus universitete.

Nuo 1959 m. kasmet bandydavo įstoti į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją, tačiau sovietų valdžia neleisdavo jo priimti. Vis dėlto 1972 m. jį į šią kunigų seminariją priėmė. Baigęs seminariją, 1977 m. gegužės 22 d. buvo išventintas į kunigus.

1977–1983 m. buvo Telšių katedros vikaras, vėliau – Skaudvilės ir Adakavo klebonas.

1990 m. paskirtas atkurtos Telšių kunigų seminarijos vicerektoriumi ir seminarijos dėstytoju. Nuo 1993 m. buvo Telšių kunigų seminarijos dvasios vadas, tais pačiais metais Popiežius jam suteikė monsinjoro titulą.

2000 m. gegužės 13 d. nominuotas vyskupu ir paskirtas Telšių vyskupu augziliaru. Vyskupu konsekruotas 2000 m. rugpjūčio 5 d.

1978–1984 m. jis buvo Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narys, nuo 1990 m. – Telšių vyskupijos kunigų tarybos narys, nuo 1994 m. – Telšių vyskupijos konsultorių kolegijos narys, nuo 1994 m. – Telšių ateitininkų dvasios vadas, nuo 2000 m. – Ateitininkų federacijos dvasios tėvas.

2002 m. sausio 5 d. popiežius Jonas Paulius II J. Kaunecką paskyrė Panevėžio vyskupu. Jo ingresas į Panevėžio katedrą vyko 2002 m. vasario 17 d. J. Kauneckas Panevėžio vyskupiją valdė 2002–2013 m.

2002–2005 m. buvo Lietuvos vyskupų konferencijos (LVK) Nuolatinės tarybos narys, 2002–2005 m. – LVK Pasauliečių apaštalavimo tarybos pirmininkas. 2011m.

Vyskupas Jonas Kauneckas XX a. 8–9 deš. Telšiuose. Fotografas nežinomas. Nuotrauka iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių

spalio 26 d. trejų metų kadencijai išrinktas „Iustitia et Pax“ komiteto pirmininku, 2014 m. spalio 29 d. perrinktas šioms pareigoms dar vienai kadencijai.

1970–1989 m. bendradarbiavo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikoje“, pagrindiniuose leidiniuose „Alma Mater“, „Aušra“, „Dievas ir Tėvynė“, „Rūpintojėlis“, daugino ir platino katalikiško ir patriotinio turinio literatūrą, įsteigė pagrindinį laikraštį „Lietuvos ateitis“ (1978 m. Telšiuose, suredagavo 3 jo numerius). Studijuodamas Kauno kunigų seminarijoje organizavo nelegalios spaudos platinimą tarp seminarijos klierikų, 1971 m. rinko parašus Lietuvos Romos katalikų memorandumui, kuriame buvo reikalaujama tikėjimo laisvės Lietuvoje. 1978–1984 m. buvo Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys, sekretorius (jis su kitais bendraminčiais šį komitetą ir įkūrė).

(Nukelta į 46 p.)

1977–1989 m. parašė ir išsiuntinėjo sovietų valdžios įstaigoms 53 protestus dėl tikinčiųjų teisių pažeidimų. 1977–1989 m. buvo pagrindinės jaunimo organizacijos „Eucharistijos bičiuliai“ vadovas Telšių vyskupijoje.

1977–1984 m. Telšiuose platino rusišką pagrindinį leidinį „Chronika tekuščich sobytij“, o 1984–1989 m. – pagrindžio leidinius bei literatūrą Skaudvilėje. 1978–1989 m. vykdavo į misijines keliones pas Sibiro katalikus vokiečius.

Krekenavos bazilikos šventoriuje J. Kaunecko iniciatyva ir lėšomis pastatyta skulptūra kunigo ir vieno iš 1863–1864 m. sukilimo vadų Antano Mackevičiaus atminimui.

J. Kauneckas yra aktyvus blaivybės sąjūdžio dalyvis. Už blaivybę skatinančius pamokslus bei visuomeninę veiklą 2003 m. jis pelnė Nacionalinės žalingų įpročių prevencijos tarybos Vyskupo Motiejaus Valančiaus literatūrinio konkurso blaivybės tema laureato diplomą.

Nuo 2013 m. birželio 6 d. yra Panevėžio vyskupas emeritas, nuo 2022 m. – Telšių kunigų seminarijos dėstytojas.

Parašė atsiminimų knygą „Prieš visus vėjus“ (Vilnius, 2022).

Yra pelnęs daug aukštų apdovanojimų.

1998 m. už narsą, pasiaukojimą ir ištvermę, kovojant dėl tautos laisvės bei ginant žmogaus teises okupuotoje Lietuvoje jis apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro kryžiumi.

2014 m. J. Kauneckui už pilietinę iniciatyvą valstybės stiprinimo labui įteiktas Lietuvos Respublikos Seimo įsteigtas Gabrielės Petkevičaitės Bitės atminimo medalis.

2005 m. jam suteiktas Telšių miesto garbės piliečio vardas, – 2008 m. – Pasvalio krašto garbės piliečio vardas, 2018 m. – Panevėžio rajono garbės piliečio vardas.

NAUDOTA LITERATŪRA:

1. „Jonas Kauneckas“, *Visuotinė lietuvių enciklopedija*: <https://inx.lv/JDXIJ>.
2. „Jonas Kauneckas“, *Lietuvos vyskupų konfederacija*: <https://inx.lv/JDXIn>.
3. „Jonas Kauneckas“, *Vikipedija. Laisvoji enciklopedija*: <https://inx.lv/JDXIz.uoma> malūna,

Kęstutis Kėvalas

Kęstutis Kėvalas – kunigas, teologijos mokslų daktaras (2008), devintasis Telšių vyskupas ordinaras, Kauno arkivyskupas metropolitas.

Gimė 1972 m. Kaune pamaldžių katalikų Antano Kėvalo (mirė 2016 m.) ir Irenos Mezginaitės-Kėvalienės (gimė 1942 m.) šeimoje, kurioje augo ir Kęstučio brolis Mykolas. Tų pačių metų birželio 10-ąją K. Kėvalas buvo pakrikštytas Švč. Jėzaus Širdies (Šančių) parapijos bažnyčioje Kaune.

Mokėsi Šančių vidurinėje mokykloje ir Kauno 1-ojoje muzikos mokykloje. Baigęs vidurinę mokyklą, 1990–1992 m. studijavo Kauno technologijos universiteto Radioelektronikos fakultete.

1993 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją.

Gavęs Kauno arkivyskupo metropolito Sigito Tamkevičiaus SJ siuntimą, 1997 m. išvyko žinių giliti į Švč. Mergelės Marijos seminariją ir universitetą Baltimorėje (JAV). 2000 m. Baltimorėje baigė pagrindines teologijos studijas, įgijo teologijos bakalauro bei magistro laipsnius. Tų pačių metų birželio 29 d. Kaune jį į kunigus iššventino Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

2001 m. buvo paskirtas Kauno kunigų seminarijos parengiamojo kurso vadovu ir jaunimo pastoracijos kapelionu Kauno arkivyskupijos Jaunimo centre. 2002 ir 2007–2011 m. Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakultete Kaune dėstė bendrąją ir specialiąją moralinę teologijas, pastoracijos vadybą ir jaunimo sielovadą.

2001 m. tęsė studijas Šv. Marijos seminarijoje ir universitete Baltimorėje (JAV). Parašęs darbą „Catholic Social Teaching and Economical Development: A Case Study of Lithuania“ („Katalikų socialinis mokymas ir ekonominis vystymasis: Lietuvos situacija“) įgijo teologijos mokslo licenciatos laipsnį.

Nuo 2002 m. vasario mėnesio Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakultete dėstė teologijos ir religijos studijų bakalauro studijų programų lankytojams bendrosios moralės teologijos, specialiosios moralės teologijos kursus, o studijuojantiems magistro programą – pastoracijos vadybos ir jaunimo sielovados kursus.

2003 m. rugsėjo mėnesį pradėjo doktorantū-